

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 13/1569

EIERSKAP AV STIKKLEDNINGER. KOMMUNALE VANN OG AVLØPSANLEGG

Saksbehandler: Ingar Engan

Arkiv: M03

Saknr.: Utvalg

Møtedato

167/13 Formannskapet

05.12.2013

59/13 Kommunestyret

19.12.2013

«Eierskap» og vedlikeholdsansvar stikkledninger Vann og Avløp.

Gruppen har bestått av:
Geir Jensås, Leder
Kjell Sundt
Ingar Engan, Sekretær

Generell informasjon:

Standard abonnementsvilkår for vann og avløp er av KS utarbeidet for å ivareta ansvarsforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent i forbindelse med tilknytning til offentlige vann og avløpsanlegg. Vilårene (tekniske bestemmelser) skal i tillegg sikre betryggende utførelse av dette arbeidet. Formannskapet vedtok i 2012 sak (51/12) å innføre standard abonnementsvilkår for vann og avløp som gjeldende. I tillegg til å fastsette krav til teknisk utførelse, regulerer abonnementsvilkårene juridiske og forvaltningsmessige forhold. Deriblant eier- og ansvarsforhold rundt stikkledninger.

Kommunen har i en tidligere fase bestemt at for Holtålen skal stikkledning med nødvendige kummer og utstyr være kommunal eiendom og ansvar, med grensesnitt «2 meter fra vegg».

Gruppens medlemmer er satt i utvalg som skal vurdere konsekvenser med å overføre eierskap og vedlikeholdsansvar for stikkledningene til abonnentene. Dette i tråd med bestemmelsene i standard abonnementsvilkår for vann og avløp.

De kommunale vann og avløpsgebyrene er i realiteten 3- delt.

- Fastbeløp: skal dekke kostnader til faste installasjoner, Ledningsnett, pumpehus, høydebasseng, trykk-økning-og reduksjon, lånekostnader etc, drift og vedlikehold av dette.
- Variabelt ledd: kostnader til produksjon. (strøm, hygienisering, kjemikalier, rensing etc,etc)
- Påkoblingsavgift/tilknyttingsgebyr:

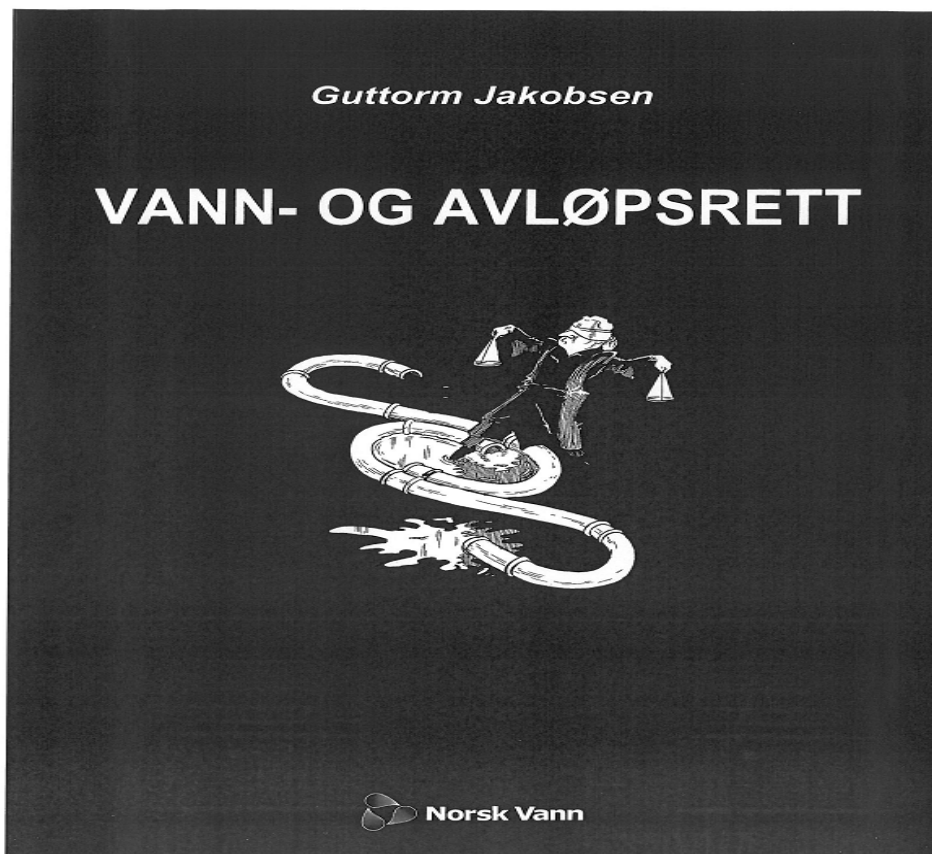

- ✓ For Holtålen: kostnader til legging av stikkledning.
- ✓ Etter standard abonnementsvilkår/ forskrift for begrensnig av forurensning: Andel, eller» inngangsbillett» (selve kostnaden med legging av stikkledning betales her i sin helhet av abonnent.)

Det variable gebyret innen vannforsyning er i 2013 satt til 30 kr pr m³. altså 3 øre pr.liter vann. Det blir dermed relativt tydelig at for oss er ikke foredling den store kostnadsdriveren. Dette til tross for store lekkasjetap i nettet. (estimert 50%)

Fastleddet må ta hånd om alle kostnader knyttet til distribusjon/levering og ikke minst kapitalkostnader. Lange avstander med få abonnenter gir relativt store kostnader pr. husstand. Når man i tillegg «går glipp» av inngangsbilletten som skal være bidragsyter til å holde kapitalkostnaden nede (påkoblingsavgiften) vil dette kostnadsbildet øke unødvendig mye. Noe man ser resultatet av i Holtålen i dag.

Det kan videre vurderes og spekuleres på om Holtålen kommunes vedtak om at stikkledning skal være kommunalt ansvar, og at påkoblingsavgiften skal speile kostnader tilhørende stikkledninger er i tråd med intensjonen i lovverket.

Lov om kommunale vass og kloakkavgifter sier:

«som utgangspunkt skal kostnadene fordeles slik at de gjenspeiler nettopp hvor mye det koster å føre vann og kloakk til hver enkelt eiendom» Dette vil man kanskje kunne si at man undergraver ved å ha en «solidarisk» tilknytingsavgift som man har i Holtålen.

Forurensningsforskriften §16-3. Engangsgebyr for tilknytting:

«kommunen fastsetter i forskrift størrelsen på tilknytingsgebyret og nærmere regler om beregningsmåten. Gebyret for tilknytting skal ikke knytte seg til noen bestemt del av kostnadene, men intensjonen med tilknytingsgebyret er at dette skal dekke en forholdsmessig del av kommunens samlede kostnader med vannforsyning og avløp»

Økonomiske betraktninger:

Holtålen kommunale vassverk har i dag en kapitalkostnad knyttet til 15 millioner. (lån) Dette beløpet dekker blant annet kostnader relatert til graving/legging av stikkledning. Dersom man i en tenkt situasjon og med samme utbyggingstakt hadde fulgt retningslinjene for oppbygging av kommunale selvkostområder, og ikke knyttet påkoblingsgebyret til stikkledninger ville man kunne redusert kapitalkostnaden (og dermed fastleddet til gebyret) betydelig.

Eksempel:

Forutsetninger:

352 enheter tilknyttet kommunalt vassverk.

Gjennomsnittlig tilknytingsavgift 20.000.

Reduksjon av lånt kapital: $(352*20.000)=$ 7,04 mill.

I tillegg til bygge kostnader, vil vedlikehold av stikkledning tilføre selvkostområdene store årlige kostnader. Disse må da også tas inn over gebyrregulativet. Nedenfor er et reelt eksempel på kostnader ved kommunal drift av stikkledning siste vinter:

Timeforbruk vedlikehold/drift avløp eget mannskap 2012, samt 1 kvartal 2013 (hentet fra timelister): 1211 timer. 75 % av dette kan knyttes til arbeid med stikkledninger. I tillegg kommer kostnader på maskin/ekstern leie, og rørteknisk materiell.

Ca vedlikeholdskostnad stikkledninger avløp 2012 NOK 500.000,-

Dersom kommunale vann og avløpstjenester skal kunne drives på en god og samfunnsøkonomisk måte i Holtålen må vedtaksendring i retning privat eie- og ansvarsforhold til stikkledninger innføres umiddelbart. Dette vil være helt avgjørende for å kunne sikre videre mulighet for utbygging av eksempelvis kommunal hoved-avløpsledning, og dermed senke områdets (Holtålen) totale samfunnskostnader knyttet til avløpshåndtering og rensing. I områder med lang avstand til kommunal hovedledning, vurderes kostnad ved tvungen påkobling opp mot kostnader til etablering av godkjent kap.12 anlegg.

Et lite tankeeksperiment:

I Holtålen kommune finnes i dag ca 900 separate avløpsanlegg. Utbedring av separate avløpsanlegg kan kostnads estimeres til ca 150.000,- pr.stk. Dersom man i en tenkt situasjon kunne bygge ut kommunal hovedledning og private stikkledninger til en kostnad på 100.000 pr.stk, ville man ha en samfunnsøkonomisk besparelse på 45 mill. Dette er selvfølgelig ikke et mulig scenario, men belyser forhåpentligvis viktigheten av å posisjonere seg slik (økonomisk) at man har muligheten til å utvide og utvikle kommunal infrastruktur i takt med endrede behov og krav.

Juridiske betraktninger:

Privatisert eie- og vedlikeholdsansvar av stikkledning ved ny-påkoblinger krever bare en vedtaksendring i kommunestyret. Problemet ligger mest sannsynlig i allerede inngåtte kontrakter/avtaler. Jurister tilknyttet interesseorganisasjonen Norsk Vann ser videre på dette. Dette vil mest sannsynlig være en meget tid -og ressurskrevende jobb.

Gruppens konklusjon/anbefaling:

Holtålen kommune innfører privat eie og vedlikeholdsansvar for stikkledninger med tilknytning til kommunale vann og avløpsanlegg. Dette etter norm i standard abonnementsvilkår for vann og avløp, og gjeldende lovverk. Det jobbes videre med juridisk utredning av mulighet for å overføre vedlikeholdsansvaret av allerede etablerte stikkledninger til private eiere.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Ingen videre innstilling. Se gruppens konklusjon/anbefaling

Behandling/vedtak i Formannskapet den 05.12.2013 sak 167/13

Behandling

Forslag fra ordfører at gruppens konklusjon/anbefaling fattes som et vedtak i to punkter:

1. Holtålen kommune innfører privat eie og vedlikeholdsansvar for stikkledninger med tilknytning til kommunale vann og avløpsanlegg. Dette etter norm i standard abonnementsvilkår for vann og avløp, og gjeldende lovverk.
2. Det jobbes videre med juridisk utredning av mulighet for å overføre vedlikeholdsansvaret av allerede etablerte stikkledninger til private eiere.

Ordførers forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Holtålen kommune innfører privat eie og vedlikeholdsansvar for stikkledninger med tilknytning til kommunale vann og avløpsanlegg. Dette etter norm i standard abonnementsvilkår for vann og avløp, og gjeldende lovverk.
2. Det jobbes videre med juridisk utredning av mulighet for å overføre vedlikeholdsansvaret av allerede etablerte stikkledninger til private eiere.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 19.12.2013 sak 59/13

Behandling

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Holtålen kommune innfører privat eie og vedlikeholdsansvar for stikkledninger med tilknytning til kommunale vann og avløpsanlegg. Dette etter norm i standard abonnementsvilkår for vann og avløp, og gjeldende lovverk.
2. Det jobbes videre med juridisk utredning av mulighet for å overføre vedlikeholdsansvaret av allerede etablerte stikkledninger til private eiere.